**P9_TA(2024)0156**

# Semestrul european pentru coordonarea politicilor economice în 2024

**Rezoluția Parlamentului European din 13 martie 2024 referitoare la semestrul european pentru coordonarea politicilor economice în 2024 (2023/2063(INI))**

(C/2024/6554)

*Parlamentul European,*

— având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 136,

— având în vedere Protocolul (nr. 1) la Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și TFUE privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană,

— având în vedere Protocolul nr. 2 la TUE și TFUE privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității,

— având în vedere Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța în cadrul uniunii economice și monetare,

— având în vedere Acordul de la Paris încheiat în cadrul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice și obiectivele de dezvoltare durabilă,

— având în vedere Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre ([1]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1177/2011 al Consiliului din 8 noiembrie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii deficitului excesiv ([2]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1173/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea eficientă a supravegherii bugetare în zona euro ([3]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1174/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind măsurile de executare pentru corectarea dezechilibrelor macroeconomice excesive din zona euro ([4]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1175/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ([5]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([6]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară ([7]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 473/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind dispozițiile comune pentru monitorizarea și evaluarea proiectelor de planuri bugetare și pentru asigurarea corectării deficitelor excesive ale statelor membre din zona euro ([8]),

([1]) JO L 306, 23.11.2011, p. 41.
([2]) JO L 306, 23.11.2011, p. 33.
([3]) JO L 306, 23.11.2011, p. 1.
([4]) JO L 306, 23.11.2011, p. 8.
([5]) JO L 306, 23.11.2011, p. 12.
([6]) JO L 306, 23.11.2011, p. 25.
([7]) JO L 140, 27.5.2013, p. 1.
([8]) JO L 140, 27.5.2013, p. 11.

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență ([9]) (Regulamentul MRR),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 4 martie 2021 intitulată „Plan de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale” (COM(2021)0102),

— având în vedere angajamentul social de la Porto din 7 mai 2021, semnat de Consiliu, Comisie, Parlament și partenerii sociali,

— având în vedere analiza Consiliului bugetar european din 28 iunie 2023 privind orientarea bugetară care ar fi adecvată pentru zona euro în 2024,

— având în vedere raportul anual al Consiliului bugetar european din 4 octombrie 2023,

— având în vedere Comunicarea Comisiei din 9 noiembrie 2022 referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernanță economică al UE (COM(2022)0583),

— având în vedere propunerea Comisiei din 26 aprilie 2023 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (COM(2023)0240),

— având în vedere propunerea Comisiei din 26 aprilie 2023 de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (COM(2023)0241),

— având în vedere propunerea Comisiei din 26 aprilie 2023 de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (COM(2023)0242),

— având în vedere Declarația de la Granada, adoptată la 6 octombrie 2023,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 21 noiembrie 2023 intitulată „Analiza anuală a creșterii durabile 2024” (COM(2023)0901),

— având în vedere Comunicarea Comisiei din 21 noiembrie 2023 intitulat[ „Raportul privind mecanismul de alertă 2024” (COM(2023)0902) și propunerea Comisiei din 21 noiembrie 2023 de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro (COM(2023)0903),

— având în vedere propunerea de raport comun privind ocuparea forței de muncă al Comisiei și al Consiliului din 21 noiembrie 2023 (COM(2023)0904),

— având în vedere previziunile economice ale Comisiei din toamna anului 2023, publicate la 15 noiembrie 2023,

— având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru bugete,

— având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri economice și monetare (A9-0063/2024),

A. întrucât semestrul european are un rol esențial în coordonarea politicilor economice, bugetare, structurale, sociale și în domeniul muncii ale statelor membre, protejând astfel stabilitatea macroeconomică a uniunii economice și monetare;

B. întrucât, potrivit previziunilor Comisiei din iarna anului 2024, se estimează că în 2023 activitatea economică s-a extins cu doar 0,5 % atât în UE, cât și în zona euro, în contextul inflației ridicate și al înăspririi condițiilor de finanțare, după o redresare puternică în 2022; întrucât în 2024 creșterea preconizată a PIB-ului a fost revizuită la o valoare mai mică, de 0,9 % (de la 1,3 %) în UE și de 0,8 % (de la 1,2 %) în zona euro; întrucât potrivit estimărilor în 2025 activitatea economică va continua să crească, cu 1,7 % în UE și 1,5 % în zona euro;

([9]) JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

C. întrucât piața muncii din UE a continuat să funcționeze la turație mare în prima jumătate a lui 2023, deși ritmul creșterii economice a scăzut; întrucât, pe de altă parte, potrivit previziunilor Comisiei din toamna anului 2023, deficitul de forță de muncă a continuat să fie acut în multe sectoare și profesii, mai cu seamă în unele domenii legate de expansiunea și punerea în funcțiune a tehnologiilor cu zero emisii nete și cu emisii scăzute; întrucât șomajul a atins un minim istoric în UE în general, cu variații de la un stat membru la altul; întrucât potrivit Eurostat, în decembrie 2023 șomajul în rândul tinerilor a ajuns la 14,7 % în UE și la 14,4 % în zona euro;

D. întrucât, conform previziunilor Comisiei din iarna anului 2024, inflația va scădea de la 6,3 % în 2023 la 3,0 % în 2024 și la 2,5 % în 2025 în UE și de la 5,4 % în 2023 la 2,7 % în 2024 și la 2,2 % în 2025 în zona euro; întrucât politica bugetară trebuie să sprijine politica monetară la reducerea inflației și păstrarea sustenabilității fiscale, lăsând totodată suficient spațiu pentru noi investiții și sprijinind creșterea pe termen lung;

E. întrucât inflația afectează diferit diferitele categorii de venituri, iar grupurile cu venituri mici suferă disproporționat; întrucât inflația ar putea crea o criză reală a costului vieții pentru anumite segmente ale populației, șubrezind coeziunea socială;

F. întrucât se preconizează că, în 2023, ponderea datoriei în PIB va scădea la 83,1 % în UE (90,4 % în zona euro); întrucât se preconizează că în UE ponderea datoriei în PIB va scădea ușor, ajungând la circa 82,7 % în 2024 și 82,5 % în 2025; întrucât conform estimărilor în zona euro ponderea datoriei în PIB va scădea până la circa 89,7 % în 2024 și 89,5 % în 2025; întrucât nivelul datoriei variază mult de la un stat membru la altul; întrucât ponderile ridicate ale datoriei în PIB, combinate cu ratele mari ale dobânzii și cu o situație macroeconomică incertă, pot pune în pericol sustenabilitatea datoriei și stabilitatea economică pe termen lung;

G. întrucât, potrivit previziunilor Comisiei din toamna lui 2023, se preconizează că în 2023 în UE și în zona euro deficitul public general va scădea până la 3,2 % din PIB și că va continua să scadă până la 2,8 % din PIB în 2024 și la 2,7 % în 2025; întrucât clauza derogatorie generală din Pactul de stabilitate și de creștere a fost dezactivată la sfârșitul anului 2023; întrucât Comisia a anunțat că va transmite Consiliului o propunere vizând lansarea, în primăvara anului 2024, a procedurii de deficit excesiv bazate pe deficit, ținând cont de datele privind execuția bugetară pe 2023, în concordanță cu dispozițiile legale existente;

H. întrucât se prevede că în 2023 și 2024 orientarea bugetară agregată va deveni contracționistă, cu 0,5 % din PIB în ambii ani, în principal din cauza eliminării aproape complete a măsurilor în domeniul energiei legate de criză;

I. întrucât un răspuns politic rapid, decisiv și coordonat a permis economiei UE să se redreseze și să treacă peste consecințele socioeconomice ale pandemiei de COVID-19 și ale războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și să iasă cu bine din criza energetică rezultată; întrucât în 2023 economia și-a încetinit ritmul; întrucât perspectivele sunt caracterizate în continuare de un nivel ridicat de incertitudine și risc, din cauza evoluției războiului de agresiune în toi al Rusiei împotriva Ucrainei și a conflictului din Orientul Mijlociu;

J. întrucât aceste evenimente geopolitice perturbatoare au demonstrat că Uniunea Europeană trebuie să își întărească și mai mult autonomia strategică deschisă și să rămână competitivă pe piața mondială, fără să lase pe nimeni în urmă;

K. întrucât fondurile din partea UE au contribuit la vigoarea macroeconomică la nivelul UE, întărind reziliența internă și externă în vremuri de criză, ajutând totodată statele membre să finanțeze investițiile necesare în prioritățile UE pentru a face față provocărilor actuale și viitoare;

L. întrucât, după o expansiune considerabilă motivată de criză în perioada 2020-2022, se preconizează că în 2023 și 2024 orientarea fiscală în zona euro va fi restrictivă; întrucât orientarea fiscală ar trebui să rămână flexibilă ținând cont de gradul mare de incertitudine;

M. întrucât raportul investiții publice nete în PIB a scăzut drastic în UE după criza financiară declanșată de măsurile contra pandemiei de COVID-19, atingând, în unele cazuri, niveluri negative; întrucât acest raport nu și-a revenit încă complet; întrucât succesul politicilor care vizează un impact neutru asupra climei și transformarea digitală se reazemă pe o abordare europeană comună și presupune măsuri atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre; întrucât reziliența viitoare a UE este strâns legată de creșterea investițiilor publice și private pentru o creștere durabilă și de o agendă ambițioasă de reforme structurale; întrucât este imperativ să se abordeze necesitatea unei strategii judicioase pentru a se asigura menținerea unor niveluri ridicate ale investițiilor publice după 2026, când expiră Mecanismul de redresare și reziliență; întrucât îndeplinirea obiectivelor Pactului verde european și ale Acordului de la Paris presupune investiții publice și private semnificative;

N. întrucât statele membre trebuie să dispună de mecanismele de control și de audit necesare pentru a asigura respectarea statului de drept și a proteja interesele financiare ale UE, mai ales cu scopul de a preveni frauda, corupția și conflictele de interese și a asigura transparența; întrucât în acest sens este important ca statele membre să dea curs recomandărilor relevante specifice fiecărei țări (RST),

***Perspective economice pentru UE***

1. se arată îngrijorat de situația economică, de climatul persistent de nesiguranță, de creșterea, competitivitatea și productivitatea anemice din UE; remarcă cu îngrijorare impactul constant pe care îl exercită prețurile la energie și inflația asupra puterii de cumpărare a gospodăriilor, ceea ce amplifică riscul de sărăcie, inclusiv sărăcie energetică, pentru mulți europeni, dar și asupra performanțelor întreprinderilor din UE, inclusiv ale întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri); invită statele membre să ia noi măsuri pentru a depăși aceste dificultăți și să aplice soluții focalizate pentru a asigura concurența loială pe piața unică și a contracara presiunile inflaționiste neîncetate;

2. constată că multe state membre sunt afectate de provocări structurale care le frânează potențialul de creștere; evidențiază că soluționarea provocărilor structurale este esențială pentru o redresare sustenabilă și o creștere continuă, iar lansarea unor reforme menite să elimine vulnerabilitățile structurale este esențială nu doar pentru a putea face față cu mai mult succes provocărilor existente și a le înlătura, ci și pentru a înfăptui dubla tranziție într-un mod sustenabil și echitabil; subliniază că este în continuare nevoie ca de aer de reforme structurale ambițioase pentru a întări baza economică a UE, a promova crearea de întreprinderi și spiritul antreprenorial și a stimula competitivitatea, productivitatea și potențialul general de creștere ale UE;

3. scoate în evidență că în anumite state membre deficitul de investiții publice și private frânează potențialul de creștere durabilă și echilibrată social; consideră că normele clare, condițiile de concurență echitabile și costurile de conformare fiscală reduse sunt factori esențiali pentru atragerea investițiilor; subliniază că aceste investiții sunt esențiale pentru capacitatea UE de a face față provocărilor existente, printre care tranzițiile juste verde și digitală, și că ele vor întări reziliența și competitivitatea UE pe termen lung în fața provocărilor ce ne așteaptă; consideră că aceste investiții ar trebui să meargă mână în mână cu reforme care să învigoreze creșterea și reziliența; atrage atenția asupra investițiilor în sursele regenerabile de energie și în eficiența energetică care sunt necesare, printre altele, pentru ca UE să nu mai depindă de combustibilii fosili importați și pentru a limita inflația determinată de prețurile la energie; reține că în 2023 și 2024 se prevede o orientare bugetară restrictivă; subliniază că această contracție nu ar trebui să se facă pe seama investițiilor, care ar trebui majorate în întreaga Uniune;

4. relevă că închegarea și mai pronunțată a pieței unice și eliminarea barierelor din calea investițiilor, inclusiv prin reforme care raționalizează și digitalizează planificarea, autorizarea și alte proceduri administrative, ar ajuta la impulsionarea investițiilor private; reiterează că politica industrială, ca și piețele de capital din UE active și integrate și inovarea, pot contribui la rândul lor sprijinind investițiile, apărând competitivitatea și atenuând riscurile legate de dependența excesivă de o serie de țări terțe pentru tehnologii, materii prime și factori de producție industriali esențiale;

5. invită statele membre să efectueze periodic în procesul bugetar (multi)anual evaluări ale cheltuielilor, ceea ce ar face să crească eficiența și calitatea cheltuielilor publice; este de acord cu recomandarea Comisiei din Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024, potrivit căreia statele membre ar trebui să elimine treptat cât mai curând posibil măsurile de sprijin energetic legate de criză și subvențiile la combustibilii fosili; evidențiază că atât veniturile publice, cât și cheltuielile publice sunt cruciale pentru a garanta sustenabilitatea finanțelor publice; invită statele membre să acționeze pentru a combate frauda fiscală, eludarea obligațiilor fiscale, evaziunea fiscală și spălarea de bani; în această privință, consideră binevenit acordul privind pachetul de măsuri de combatere a spălării banilor;

6. este de acord cu Comisia care a apreciat că riscurile legate de nivelul ridicat al datoriei și divergențele de preț rămân relevante, în special în statele membre în care serviciul datoriei necesită reeșalonări masive ale datoriei sau în care sectorul privat se confruntă cu creșteri bruște ale plăților dobânzilor;

7. face un apel la statele membre să exploreze toate posibilitățile pentru a finaliza revizuirea Tratatului privind Mecanismul european de stabilitate, astfel încât să poată fi introdus mecanismul comun de sprijin bugetar în Fondul unic de rezoluție, ceea ce ar cimenta și mai mult reziliența zonei euro;

***Semestrul european și MRR***

8. reamintește că semestrul european este cadrul bine încetățenit pentru coordonarea politicilor bugetare, economice, sociale și în domeniul muncii în întreaga Uniune, în conformitate cu tratatele, inclusiv cu Pilonul european al drepturilor sociale, care protejează astfel stabilitatea macroeconomică, convergența trainică a performanțelor economice ale statelor membre și coeziunea socială în UE; solicită statelor membre să asigure o reflectare mai fidelă a priorităților naționale în semestrul european, de exemplu prin implicarea propriilor autorități locale și regionale; reține că Planul industrial al Pactului verde din 2023 face parte din strategia de creștere a UE;

9. împărtășește opinia că RSȚ-urile pe 2024 trebuie să se concentreze pe criterii clare; subliniază că acestea trebuie să servească, de asemenea, la promovarea unei creșteri economice solide și nediscriminatorii, la învigorarea competitivității și a stabilității macroeconomice, la promovarea tranzițiilor verde și digitală și la asigurarea echității sociale și inter-generații; ia în calcul diferențele din previziunile naționale referitoare la creșterea PIB-ului, inflație, șomaj, soldul bugetului public, datoria publică brută și soldul contului curent și remarcă că ele demonstrează că este nevoie de abordări flexibile, care trebuie să se bazeze pe realitatea specifică fiecărui stat membru; în acest sens, invită Comisia să coreleze mai strâns RSȚ-urile cu rapoartele de țară respective; propune să se monitorizeze eficient punerea în practică a recomandărilor specifice fiecărei țări și a reformelor relevante, dar și progresele înregistrate în reducerea deficitelor de investiții identificate; ține să remarce că RSȚ-urile trebuie să țină seama de vulnerabilitățile sociale și de situația șomajului; observă că a scăzut numărul de recomandări sociale specifice fiecărei țări bazate pe tabloul de bord social;

10. apreciază flexibilitatea în ajustarea MRR, de exemplu în contextul REPowerEU, pe baza lecțiilor învățate din aplicarea sa; subliniază că obiectivele de etapă și țintele din planurile naționale de redresare ar trebui să fie în concordanță cu RSȚ-urile și că statele membre ar trebui să se ocupe serios de cel puțin un subset semnificativ din RSȚ-uri în planurile lor naționale de redresare și reziliență; ține să remarce succesul MRR; reamintește că succesul și eficacitatea proiectelor finanțate vor fi măsurate în funcție de impactul lor asupra economiei și ocupării forței de muncă și pledează pentru executarea rapidă, transparentă și eficace a acestor proiecte; subliniază, în acest sens, că conformitate cu Regulamentul privind MRR și punerea în aplicare corespunzătoare sunt cruciale pentru credibilitatea MRR;

11. remarcă rolul pe care îl joacă MRR în abordarea provocărilor la nivel mondial determinate de tranziția verde și de transformarea digitală a economiei; subliniază că reformele și investițiile din planurile de redresare și reziliență contribuie la îndeplinirea obiectivelor legate de climă din Regulamentul MRR și respectă principiul „a nu aduce prejudicii semnificative”; invită statele membre să valorifice la maximum această oportunitate și să se folosească de MRR pentru a-și transforma economiile și a le face mai competitive; reamintește că este important să se verifice dacă fondurile ajung în economia reală și la IMM-uri și subliniază că este important ca organismele care primesc finanțare din partea UE să asigure răspunderea și transparența;

12. subliniază importanța investițiilor private și publice pentru redresarea economică și gestionarea celor două tranziții; reamintește că MRR nu înlocuiește rolul specific al investițiilor publice naționale; reiterează necesitatea de a asigura calitatea, transparența și răspunderea deciziilor în investițiile publice și strategiile naționale pentru a păstra convergența cu obiectivele dublei tranziții; subliniază că aceste strategii naționale pentru dubla tranziție ar trebui să completeze MRR și alte instrumente europene de investiții;

13. sprijină integrarea în programele politicii de coeziune a UE a nevoilor de investiții identificate în MRR și în RSȚ; reamintește că politica de coeziune slujește un set mai larg de obiective decât MRR și că poate completa măsurile convenite în cadrul MRR; solicită ca participarea părților interesate, inclusiv a partenerilor sociali, a organizațiilor societății civile și a sectorului de afaceri, să fie cooptată proporțional la elaborarea și executarea planurilor naționale de redresare și reziliență, așa cum se întâmplă în cazul programelor politicii de coeziune;

14. subliniază că coordonarea dintre autoritățile relevante, inclusiv între guvernele naționale și autoritățile regionale și locale, este esențială pentru a gestiona MRR și a depăși barierele administrative și birocrația;

15. remarcă acordul politic provizoriu la care au ajuns colegiuitorii la 10 februarie 2024 pe tema reformei cadrului de guvernanță economică al UE, care urmărește să asigure coordonarea efectivă a politicilor economice și convergența durabilă a performanțelor economice și sociale ale statelor membre;

16. consideră oportune lecțiile învățate din opțiunile de concepție pentru guvernanța MRR; constată că reforma cadrului de guvernanță economică nu oferă mecanisme de stimulare financiară din partea UE pentru a sprijini și a promova reformele politicilor și investițiile naționale; scoate în lumină că asigurarea unui nivel ridicat de investiții publice este crucială pentru a îndeplini principalele obiective ale reformei cadrului de guvernanță economică și a ne ocupa de prioritățile actuale și viitoare ale Uniunii; este preocupat de faptul că unele state membre nu vor avea capacitatea financiară de a finanța pe cont propriu tranziții verde și digitală juste;

17. subliniază rolul Parlamentului European în cadrul de guvernanță economică al UE și pledează pentru o implicare mai pregnantă a Parlamentului European în semestrul european, respectând totodată pe deplin competențele stabilite prin tratate; remarcă dialogul dintre Comisia și statele membre despre planurile lor individuale bugetar-structurale; subliniază că toate statele membre trebuie tratate în mod egal; subliniază că o creștere a puterii discreționare a Comisiei în procesul de elaborare a planurilor bugetar-structurale pe termen mediu trebuie însoțită de o respectare mai strictă a normelor aflate sub controlul Consiliului bugetar european, precum și de o mai mare răspundere și de un flux mai bogat de informații către Parlamentul European; recunoaște că dialogul economic, care face parte din semestrul european, constituie o bază utilă pentru asumarea răspunderii; consideră că un mecanism de tragere la răspundere demn de acest nume ar însemna ca Parlamentul European să dispună de instrumente prin care să aplice consecințe pe baza evaluării sale privind performanța semestrului european, în acord cu tratatele;

°
° °

18. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.